

Normerande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig:
Upphandlingschef, Kommunledningskontoret

Datum:
2025-06-16

Diarienummer:
KSN-2024-02480

Policy för upphandling och inköp

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Syfte.....	3
Omfattning	3
Strategiska och effektiva inköp	3
Ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet	3
Förebyggande av välfärdsbrottslighet vid upphandling.....	4
Arbetsrättsliga villkor vid upphandling.....	4
Näringslivsklimat	4
Definition och begrepp.....	4
Lagbestämmelser och krav	4
Ansvar	4
Relaterade dokument.....	5

Inledning

Policy för upphandling och inköp är ett normerande dokument för hela koncernen som ska bidra till en tydligare struktur och enkelhet vid upphandling och inköp. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att kommunens mål uppfylls och att kommunkoncernens ekonomiska resurser nyttjas effektivt.

Syfte

Syftet med policyn är att Uppsala kommunkoncern (koncernen) ska arbeta för den goda affären vid upphandlingar och inköp för att kommunens skattemedel ska utnyttjas effektivt.

Omfattning

Policyn gäller för alla nämnder och bolag.

Strategiska och effektiva inköp

Upphandling är ett strategiskt verktyg som ska bidra till att kommunens mål uppfylls och att ekonomiska resurser nyttjas effektivt. Det är en förutsättning att den styrning som finns i koncernen präglar upphandlingarnas utformning och innehåll.

Koncernen ska arbeta för att främja innovationer för att kunna möta framtida utmaningar inom välfärd och tillväxt samt efterfråga långsiktigt hållbara lösningar.

Koncernen ska stå rustade inför kommande kriser och därför ska arbetet med en robust inköpsförmåga utvecklas över tid i samarbete med andra offentliga verksamheter och leverantörer. Det kan handla både om risker/hot kopplat till beredskap och sårbarheter i inköpskedjan och lyhördhet inom enskilda branscher. Det kan handla om situationer där brister uppstår nationellt pga kriser och hot såväl globalt som inom vårt närområde som gör att nödvändiga varor inte går att uppbringa. I dessa fall ska kommunen verka för att hitta inhemska alternativ.

Inköp ska göras utifrån en beräknad totalkostnad och genomföras på ett affärsmässigt sätt, med hänsyn till både kvalitet, kostnad och hållbarhet. Koncernen ska kännetecknas av en professionell upphandlingsfunktion, kompetenta och engagerade beställare samt en effektiv inköps- och upphandlingsprocess.

Inköp från ramavtal ska ske från avtalat sortiment. Koncernens upphandlingar ska vara väl genomarbetade så att de täcker verksamheternas behov.

Koncernen ska nyttja kategoribaserat arbetssätt som ett verktyg för att planera upphandling på kort och lång sikt.

Ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet

En hållbar utveckling tar hänsyn till dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter. Koncernens upphandlingar ska bidra till långsiktiga och strukturella förbättringar i ekonomisk, social och ekologisk hållbar riktning.

Förebyggande av välfärdsbrottslighet vid upphandling

Genom arbetet med kravställningar och kontroller vid upphandlingar ska kommunkoncernen förebygga välfärdsbrottslighet samt motverka att oseriösa aktörer kan missbruka skattemedel.

Arbetsrättsliga villkor vid upphandling

Koncernen ska säkerställa sunda arbetsvillkor för arbetare som utför offentliga kontrakt genom att ställa arbetsrättsliga villkor när så är behövligt och det går att fastställa arbetsrättsliga villkor.

Näringslivsklimat

Genom arbetet med upphandling i nära dialog med leverantörer och verksamheter ges förutsättningar att uppfylla kommunens fokusmål, och kommunkoncernens ekonomiska resurser nyttjas effektivt. Upphandlingar ska genomföras på ett affärsmässigt sätt och utifrån ett helhetsperspektiv med hänsyn till utvecklingsbehov, kvalitet och kostnad. Upphandlingarna ska om möjligt delas upp i mindre delar, för att underlätta för små och lokala företag att delta och lägga anbud. Under upphandling ska icke-vinstdrivna aktörer, sociala, små och lokala företag ges förutsättningar att delta på goda villkor.

Definition och begrepp

Inköp – avser all anskaffning av varor, tjänster samt byggtreprenader.

Inköpsprocessen – avser hela kedjan från behov till betalning, där upphandling är en del.

Upphandling – avser de åtgärder som vidtas i syfte att anskaffa varor, tjänster eller byggtreprenader genom tilldelning av avtal.

Upphandlingsprocess – avser hela kedjan från marknadsundersökning, upprättande av förfrågningsunderlag till tecknande av avtal.

Kategoribaserat arbetssätt - kommunens inköpsvolym delas upp och analyseras utifrån olika kategorier

Lagbestämmelser och krav

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling

Lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

Lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner

Lag (2008:962) om valfrihetssystem

Ansvar

Kommunstyrelsen samordnar styrningen för all upphandling inom kommunkoncernen och ansvarar för policy för upphandling och inköp. Varje nämnd respektive bolag

ansvarar för sitt inköpsbehov samt att beslut om att upphandla fattas på behörig nivå enligt gällande delegationsordning.

Relaterade dokument

- Uppsala kommuns riktlinjer för upphandling och inköp
- Uppsala kommuns policy och riktlinjer mot mutor
- Uppsala kommuns policy för hållbar utveckling
- Uppsala kommuns policy för representation och gåvor
- Uppsala kommuns näringslivsprogram 2024
- Uppsala kommuns kvalitetspolicy
- Uppsala kommuns handlingsplan för välfärdsbrott